

FACTSHEET EERSTELIJNS FORENSISCHE GENEESKUNDE IN KAART

Jaarcijfers 2024

RFG

Registratienetwerk
Forensische Geneeskunde

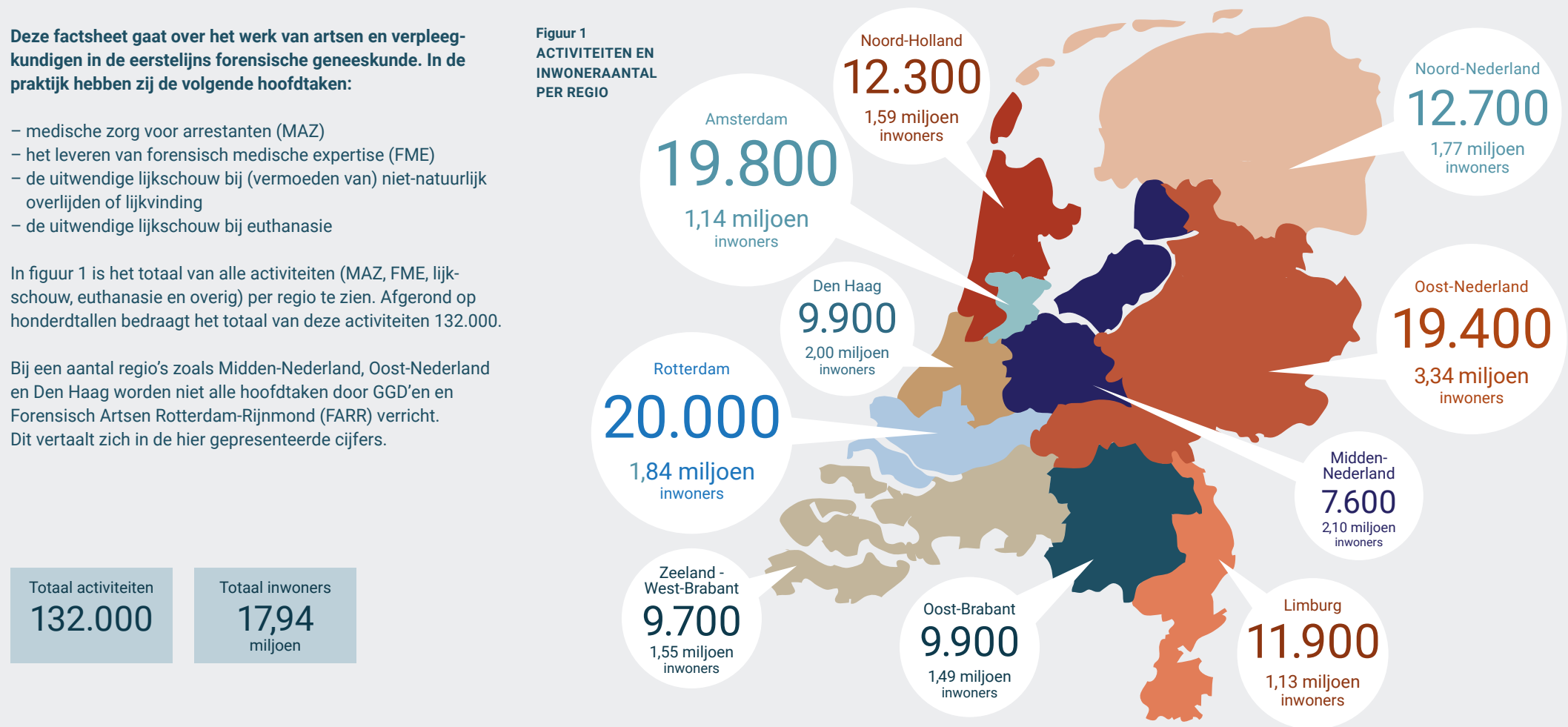
Deze factsheet gaat over het werk van artsen en verpleegkundigen in de eerstelijns forensische geneeskunde. In de praktijk hebben zij de volgende hoofdtaken:

- medische zorg voor arrestanten (MAZ)
- het leveren van forensisch medische expertise (FME)
- de uitwendige lijkschouw bij (vermoeden van) niet-natuurlijk overlijden of lijkvinding
- de uitwendige lijkschouw bij euthanasie

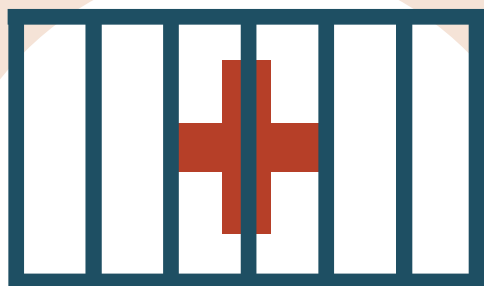
In figuur 1 is het totaal van alle activiteiten (MAZ, FME, lijkschouw, euthanasie en overig) per regio te zien. Afgerond op honderdtallen bedraagt het totaal van deze activiteiten 132.000.

Bij een aantal regio's zoals Midden-Nederland, Oost-Nederland en Den Haag worden niet alle hoofdtaken door GGD'en en Forensisch Artsen Rotterdam-Rijnmond (FARR) verricht. Dit vertaalt zich in de hier gepresenteerde cijfers.

Figuur 1
ACTIVITEITEN EN
INWONERAANTAL
PER REGIO

De meeste verrichtingen vinden plaats op het gebied van de medische zorg voor arrestanten (MAZ), gevolgd door de lijkschouw en forensisch medische expertise (FME). Voor een gedetailleerdere beschrijving van de genoemde verrichtingen wordt verwezen naar de andere factsheets uit de reeks 'Registratienetwerk Forensische Geneeskunde – Jaarcijfers 2024'.

MEDISCHE ZORG

56.707

Medische zorg voor arrestanten (MAZ)

De forensisch arts treedt op als behandelend arts voor arrestanten en adviseert de politie over medische vraagstukken. De ingeslotenen kunnen via de politie een consult aanvragen. Ook kan de politie zelf de forensisch arts verzoeken een persoon te onderzoeken.

Forensisch Medische Expertise (FME)

In 2024 zijn 24.624 FME-verrichtingen geregistreerd. Onder FME vallen onder meer de volgende taken:

Bloedafname in het kader van de Wegenverkeerswet ('rijden onder invloed') of de Wet Middelonderzoek Geweldplegers. Deze wetten geven de politie de bevoegdheid voor het laten afnemen van een alcohol- en/ of drugstest. In 2024 waren dit 19.065 bloedafnames.

Letselexpertise wordt ingezet ten behoeve van de strafrechtpleging. De bevindingen van het onderzoek worden vastgelegd in een letselrapportage. Dit verzoek kan afkomstig zijn van de politie, het Openbaar Ministerie en/of de rechtspraak, maar ook van andere partijen. De minimale variant van een letselrapportage bevat een objectieve en systematische beschrijving van het letsel. De uitgebreidere variant bevat ook een inschatting van de genezingsduur en een antwoord op de vraag of het letsel bij de beschreven toedracht past. In 2024 werd 3.363 keer een beroep gedaan op de letselexpertise van de forensisch arts gedaan, waarvan 1.014 in het kader van FMEKK (Forensisch Medische Expertise Kindermishandeling).

Zedenonderzoek wordt verricht bij delicten zoals aanranding of verkrachting. Bij het onderzoek wordt gekeken of er letsels zijn ontstaan en wordt DNA-materiaal (sperma, speeksel, haren, huidcellen) verzameld. In 2024 waren dit 808 onderzoeken.

Naast deze drie hoofdcategorieën, zijn er nog andere FME-verrichtingen. Gezien de kleine aantallen en de grote diversiteit worden deze meegeteld in het totaal aantal FME-verrichtingen, maar niet afzonderlijk beschreven (1.388 in 2024).

**FORENSISCH
MEDISCHE EXPERTISE**

24.624

BLOEDAFNAME

19.065

LETSELEXPERTISE

3.363

ZEDENONDERZOEK

808

LIJKSCHOUW & EUTHANASIE

23.451

Lijkschouw

In totaal 2024 zijn in 23.451 lijkschouwen verricht, waarvan 9.947 in het kader van euthanasie en 13.504 bij (vermoeden van) niet-natuurlijk overlijden/lijkvinding.

De uitwendige lijkschouw bij lijkvinding of vermoeden van niet-natuurlijk overlijden

Meestal verricht de behandelend arts de lijkschouw en geeft deze een verklaring van een natuurlijke dood af. Als de behandelend arts geen doodsoorzaak kan vaststellen, twijfelt aan een natuurlijke dood of als er aanwijzingen zijn voor een niet-natuurlijke dood (ongeval, verdachte letsels, mogelijke overdosis, suïcidale uitingen), wordt een forensisch arts ingeschakeld. Die treedt op als gemeentelijk lijkschouwer. Dit is ook het geval als de identiteit van een overledene onbekend is, de plaats en/of datum van overlijden niet vaststaat ('likvinding') of geen behandelend arts beschikbaar is.

De uitwendige lijkschouw bij euthanasie

Euthanasie is een niet-natuurlijk overlijden. Daarom heeft de forensisch arts een taak in de lijkschouw. Een arts die euthanasie heeft uitgevoerd, moet dit altijd direct melden bij de forensisch arts. Forensisch artsen voeren een overlijdensonderzoek uit en verzamelen alle relevante documenten over de gevolgde procedure.

Vervolgens doen zij verslag aan de officier van justitie en aan de Regionale Toetsingscommissie Euthanasie (RTE). Deze twee instanties beoordelen op basis van het verslag of aan de vereiste medische en wettelijke zorgvuldigheidscriteria is voldaan.

9.968

Naast deze hoofdtaken worden in de regio's **overige activiteiten** uitgevoerd en geregistreerd (9.968 in 2024). Deze activiteiten worden onder andere bepaald door regionale afspraken met stakeholders zoals politie, Koninklijke Marechaussee, Veilig Thuis, de GGZ, gemeenten, ziekenhuizen, huisartspraktijken of andere zorginstellingen.

De cijfers in deze factsheet zijn afkomstig van het Registratienetwerk Forensische Geneeskunde (RFG)

Het RFG is een netwerk dat voor GGD'en en de FARR (Forensisch Artsen Rotterdam-Rijnmond) gegevens verzamelt, verwerkt en rapporteert. Deze gegevens worden routinematig door artsen en verpleegkundigen vastgelegd.

Op het terrein van het forensisch medische expertise (FME), medische arrestantenzorg (MAZ) en/of lijkschouw zijn in de 10 regio's GGD'en en een klein aantal private aanbieders actief.

Deze factsheet is gebaseerd op de data van alle GGD'en en één private aanbieder, de FARR.

Heeft u vragen over deze cijfers? Stuur dan een mail naar rfg@ggd.amsterdam.nl

Gegevens in deze publicatie kunnen gebruikt worden onder vermelding van: Registratienetwerk Forensische Geneeskunde (2025). Eerstelijns forensische geneeskunde in kaart - Jaarcijfers 2024.

